

wijs meer zal worden gegeven vanwege de verplaatsing van Arcus);

- de sloop van enkele beeldbepalende gebouwen in het centrum, zoals het voormalige Gewestelijk Arbeidsburo (1984) en de in de volksmond genoemde 'boerderij' aan de Van der Maessenstraat in 1986 (dat heeft plaatsgemaakt voor het later te realiseren Corio Center);
- de realisatie van het complex voor het Centraal Bureau voor de Statistiek (dat er nog wel staat, maar niet meer dienst doet voor het CBS);
- de start van de ontwikkeling van de Woonboulevard (eind jaren tachtig).

Lindeveld in Heerlens perspectief

Lindeveld is voor Heerlense begrippen een relatief oude wijk. De ontwikkeling van Lindeveld is gelijk opgegaan met de gigantische bevolkingsgroei in de eerste drie decennia van de 20ste eeuw, waarin ook het Stationskwartier (de gridstructuur van de straten Saroleastraat, Honigmannstraat, Oranje Nassaustraat, Dautzenbergstraat et cetera) aan het oude centrum (rondom het toenmalige Emmaplein; het huidige Pancratiusplein) werd vastgekleefd.

De stad Heerlen is daarna nog verder 'uitgedikt'. Aan de toen zijnde stadsranden (dus ook Lindeveld) zijn weer nieuwe woonwijken gebouwd. Lindeveld was toen - zoals uit de vorige editie van de Koerier is gebleken - bijna volledig bebouwd. De paar 'gaten' die er in 1961 nog waren, zijn in de loop der jaren alsnog opgevuld.

Waar de Ambachtsschool jarenlang eigenlijk alleen dé landmark of het icoon van de wijk vormde, is het ABP-gebouw daar in de jaren zeventig bij gekomen. Op één plek is de invloed van de ontwikkeling van de stad Heerlen op het bestaan en de ontwikkeling van de wijk Lindeveld goed te vatten, en dat is wanneer je (buiten het lente- en zomerseizoen weliswaar) halverwege de Schoolstraat staat, de Ambachtsschool ziet liggen met daar boven uit komend het ABP-gebouw. Of je dat een mooi straatbeeld vindt of niet, aan de hand daarvan kan wel de geschiedenis van het Lindeveld in samengevatte vorm worden verteld.

Gedicht door stadsdichteres Am-

ber-Helena Reisig
Ambachtsschool Lindeveld 1913-2013

in een land hier ver vandaan verrijst een landschap
tussen dal en heuvelgroen de steden met hun fabrieken
en
de rookpluimen als doorklievende locomotieven
een land in oudheid ontsprongen en in dankbaarheid
vrij

in een stad houdt zich een wereld schuil
een leefomgeving verborgen tussen 't struikgewas
van het centrum van de stad - daar staat een gebouw
dat u nu zijn geschiedenis vertellen zal:

"voor lering werd ik gebouwd aan het begin
van een roerige eeuw, zo zou de tijd mij leren
al gauw zetelden in mij enkele jonge mensen
scholieren met hart voor ambacht en techniek

hun aantal nam sneller toe dan mijn muren
dragen konden en ik spreidde mijn vleugels uit
een hekwerk omvatte mijn hardwerkend vernuft
in het smeedijzer de vier ambachten vereeuwigd

na vele decennia sloot de laatste leerling mijn deuren
toen kwam het vuur dat door mijn kamers woedde
mijn ramen deed spatten en mij al mijn kracht ont-
nam
maar uit de as verrees ik mooier dan ooit tevoren

en zie mij hier nu staan, trots en breed mijn vleugels
oorlog en ramp hebben mij gevoed met verhalen
na een eeuw ademt heel mijn wezen rijk verleden

leg uw oren te luister tegen mijn koele muren
diep in mij klopt mijn stenen hart
voor u, voor u, voor u."

Activiteitenkalender

Zaterdag 17 augustus : Pleinfeest !!
Zondag 6 oktober: Jubileumconcert!!

Laat u verrassen door o.a. de traditionele en swingende klanken van een Nederlands-Afrikaans koor. In samenwerking met de wijk Op de Nobel/Tempsplein wordt dit concert rond 14.30u samen georganiseerd in het kerkje aan het Tempsplein. Uiteraard wordt aansluitend voor een gezellige nazit gezorgd! Meer informatie over de verdere invulling volgt nog, maar noteer de datum alvast in uw agenda!
Eind november: Sinterklaasfeest!!

Secretariaat: info@buurtbelangenlindeveld.nl, www.buurtbelangenlindeveld.nl

Oplage: 300

De Stichting Buurtbelangen Lindeveld zet zich in voor de bevordering van de leefbaarheid van onze wijk, het gebied tussen Valkenburgerweg, Kruisstraat, Welterlaan en stadsautobaan.

Met de Lindeveldkoerier houden we u op de hoogte van activiteiten en actualiteiten.

Klusdag Lindeveld

Op zaterdagmiddag 27 april hebben een tiental buurtgenoten gezamenlijk de handen uit de mouwen gehaald om twee uurtjes onderhoud te plegen op het Burgemeester de Hesselleplein. Van te voren werd al het nodige materiaal aangeschaft. Met de hulp van een ervaringsdeskundige zijn de banken goed schoongemaakt. Borstels werden ter hand genomen, vervolgens gedoopt in een emmer met water en zeep, om daarmee de banken op een verantwoorde wijze te behandelen. Tussendoor kon iedereen even bijkomen met wat fris en een sandwich. Daarna werd het plein 'zwerfvuilvervrij' gemaakt, de Ir. Dingerbank opgeschuurd en in de grondverf gezet. Op zeer korte termijn zal deze zijn definitieve kleur krijgen. Alles bij elkaar was de klusdag een gezellige en vooral productieve middag, waarbij iedereen tijdens hun tomeloze inzet ook nog eens kon bijkletsen met buurtbewoners. Via deze Koerier willen wij alle vrijwilligers nogmaals hartelijk bedanken.

Pleinfeest 17 augustus 2013

Op het plein, op de posters en op de flyers hebt u het al kunnen lezen. Ook in dit jubileumjaar vieren we natuurlijk weer ons jaarlijkse pleinfeest. Op zaterdag 17 augustus heeft de commissie een mooi programma in petto van 13.00u - 24.00u. Maak uw zolders leeg voor de rommelmarkt vanaf 13.00u (zorg wel zelf voor een tafel of vloerkleed), kom spelen op het springkussen, doe mee aan het Jeu de Boules toernooi (15.00u), luister naar de vrolijke klanken van Herriemenie Miserabel (17.00u), grill mee op de barbecue (18.00u), geniet van lekkere drankjes of ga met de voetjes van de vloer bij de DJ. Nieuw dit jaar is het "bullriding" voor jong en oud (16.00)!!
Hulp bij opbouw, bardiensten, bonnenverkoop, begeleiding springkussen/bullriding etc. is altijd wel-

kom. Bel dan even met de leden van de commissie:

Ad Gooren: 06-27156618

Roger Hanssen: 06-51525923

Karsten Hakkenbroek: 06-42726288

Terugblik op de begraafplaatswandeling

Op zondagmiddag 21 april togen zo'n 25 geïnteresseerde buurtbewoners onder leiding van Jan Teunissen richting de begraafplaats aan de Akerstraat. Wat voor sommigen wellicht in eerste instantie een luguber uitje zou lijken, bleek uiterst interessant. Diverse notabelen, maar ook "gewone" burgers, die veel voor Heerlen en de opbouw van de stad betekend hebben, liggen hier begraven. We mochten zelfs een kijkje nemen in de, tja, nogal onstabiele grafkelder. Daar wilde niet iedereen gebruik van maken...Met vele interessante verhalen en anekdotes zorgde Jan Teunissen weer voor een vermakelijk uitstapje voor de buurt! We sloten de middag af op het plein met wijn, sap en lekkere verse fruitspiezen.

Kunstwerk

In het kader van 100 jaar Lindeveld hebben Nic Tummers en Karel Spruijt het prachtige idee gevat een kunstwerk te laten plaatsen in Lindeveld. Deze zuil van mergel en baksteen met op blauwsteen een schets van de route De Hesselleplein en Tempsplein zou op een nader te bepalen plek op het plein geplaatst kunnen worden. We zijn nog op zoek naar kleine of grote sponsors, om dit plan uit te voeren. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het bestuur via info@buurtbelangenlindeveld.nl. Wij zullen u dan nader inlichten over de mogelijkheden.

Nog even 100 jaar Lindeveld...

Een kleine 2 jaar geleden tipten Nic Tummers en Karel Spruijt uit de Schoolstraat ons: de Ambachtsschool zou in 2013 100 jaar bestaan. Iets waaraan wij als bestuur niet gedacht zouden hebben. Langzaam begon bij ons ook het gevoel te leven dat we dit niet ongemerkt aan ons voorbij konden laten gaan. We zagen dit moment dan ook als het ontstaan van de wijk Lindeveld. Na gesprekken met diverse buurtbewoners, werden vele ideeën samengesmolten tot een voor ons uitvoerbaar en financieel haalbaar plan. Er werd vanaf 2012 dan ook een bedrag gereserveerd op de begroting, zodat we er een mooi spektakel van konden maken. In de zomer van 2012 startten de gesprekken met het APG, omdat we deze gelegenheid wilden aangrijpen nog eens een bezoek te mogen brengen aan de "oude Ambachtsschool". De Lindeveldkoeriers van 2013 moesten allen in het teken staan van ons jubileum, een historische presentatie moest worden voorbereid en dus doken we in de geschiedenisboeken, werden contacten met het Gemeentearchief en Rijkshoeve aangehaald, verzamelden we foto's en krantenartikelen en lasen we talloze verhalen van (oud-) bewoners. Ook hebben de diverse boeken die Jan Teunissen geschreven heeft over deze wijk ons, als "jonge broekies" geholpen een beter beeld te krijgen over het ontstaan van de wijk, gezien in het licht van de ontwikkeling die Heerlen in die jaren doormaakte. Op één van de sporadisch mooie voorjaarsdagen in maart van dit jaar zaten we in het APG-park op een bankje: wat zou het prachtig zijn om hier ons eeuwfeest te eindigen. We zagen het al helemaal voor ons: een zomerse zonovergoten zondagmiddag in het park, van "Limburgse" high tea naar "hippe loungesfeer" ... van 1913 naar nu...

Vele uren werk gingen zitten in de voorbereiding. Gesprekken, telefoontjes, mails, promotie, muziek, catering, kunstenaars, digitale en historische presentaties, kaartuitgifte, spellenparcours, "snoepwinkeltje", stadsdichteres, acteurs, infostand, vrijwilligers, bewegwijzering, infobrieven, uitnodigingen, veiligheid etc.etc. Gelukkig hebben heel veel buurtbewoners op hun eigen wijze invulling gegeven aan de

totstandkoming van dit mooie eeuwfeest. Kunstenaars zijn vaak al maanden vooraf gestart met hun kunstwerk, anderen hielpen met de opbouw, of zorgden voor het hele kinderprogramma en weer anderen bemanden de infostand of zorgden als oud-conciërge en tuinman van de voormalige Ir. Dingertuin voor een humoristische noot! De invulling van het programma was dan ook met zorg samengesteld: een kunstexpositie in de centrale hal van de oude Ambachtsschool, historische presentaties en een oude film over Heerlen op de zolderetage, een wandeling door de APG-tuin, een vervolg van de historische presentatie in het Koetshuis, een digitale presentatie met de opbouw van de wijk, een oud Hollands spellenparcours, een gezellige "Kaffeeklatsch" met echte "100 jaar Lindeveld petit fours", Saartjes snoepwinkeltje, een prachtig geschreven gedicht over de oude Ambachtsschool door onze eigen stadsdichteres Amber-Helena Reisig, muziekduo Kaleidoklez en een gezellige borrel met heerlijke hapjes.

De weergoden waren ons echter niet goed gezind. Ons mooie terras werd na een uurtje overgoten met een fikse plensbui. Onder de diverse tentjes hielden we het nog een beetje droog en werd het gelukkig erg gezellig! Grote dank aan alle vrijwilligers en ook grote dank aan het APG voor het beschikbaar stellen van hun pand en aan Obvion voor hun spontane mooie sponsorbijdrage. We denken dat we er samen in geslaagd zijn Lindevelders een leuke middag te bezorgen. Hieronder een greep uit de vele positieve reacties. Bestuur Stichting Buurtbelangen Lindeveld
Jacco Linders, Eelco Mostert, Ralph van der Straten, Marlon Hanssen

"Beste organisatie, Bij deze willen we jullie dank zeggen voor de voortreffelijke organisatie en zeer interessante tentoonstelling. Ondanks het slechte weer was het zeer geslaagd."

"Nogmaals dank voor alle werk Jacques Pepels"

"Bedankt voor de hele mooie middag! T weer werkte niet helemaal mee, maar in alles hebben we gezien hoe goed en zorgvuldig en aangenaam jullie het georganiseerd hebben! Een echt succes! Eugene Bun en Karien Wasser"

"Compliment voor de organisatie van de buurt dag. Alles was goed geregeld, alleen de weergoden lieten het afweten. Ondanks de koude was het toch nog even gezellig vertoeven aan de borrel. Henk Butink"

"Dank jullie wel voor een superfeestje en een superorganisatie! Laurien Hakkenbroek"

Lindeveld 1961 - 1990

In de vorige twee edities van de Lindeveld Koerier zijn afzonderlijk de perioden 1900 - 1930 en 1931 - 1960 beschreven, en dan met name vanuit het perspectief van onze wijk. In de voorliggende Koerier zal worden ingegaan op de (meer) recente geschiedenis van het Lindeveld. De tijdsafbakening is 1961 - 1990.

In 1961 was een groot gedeelte van de huidige wijk reeds aanwezig. In de voornoemde periode is ongeveer 4% van de anno 2013 aanwezig zijnde panden-inventaris gebouwd. Kortom een niet al te - en dat is begrijpelijk, maar daar komen we zo dadelijk op terug - actieve bouwperiode. Maar dan gaan we iets te snel. Er hebben wel degelijk interessante gebeurtenissen plaatsgevonden, niet in de laatste plaats ook goed te plaatsen in het perspectief van de ontwikkeling van de stad Heerlen.

Lindeveld in de periode 1961-1990

Eerst maar even de ontwikkelingen in, en in de directe nabijheid van de wijk Lindeveld in de periode 1961 - 1990 onder de loep nemen. Zonder de panden met huisnummer te benoemen, zijn in de Kruisstraat twee nieuwe panden gerealiseerd, en in de Oude Lindestraat, Hamerstraat en Ambachtsstraat enkele 'gaten' gevuld met nieuwbouwwoningen.

In de directe nabijheid van Lindeveld kunnen de volgende ontwikkelingen worden genoemd:

- de oplevering van de stadsschouwburg in 1961;
- het ABP-gebouw in 1971;
- het AZM-gebouw van architect Bisscheroux in 1972;
- het in de jaren vijftig ontdekte Romeinse badhuis was terecht aanleiding om het rijke Romeins-Heerlense verleden te vatten in een museum, namelijk het Thermenmuseum. Dit gebouw is in 1977 geopend door Prins Claus;
- het gebouw van de Kamer van Koophandel aan het Raadhuisplein (1985);
- het in 1987 geplaatste kunstwerk naast het Thermenmuseum (aan de zijde van de rotonde);
- de grote brand in complex Douvenrade in 1987.

In Heerlens perspectief

Zo florerend als het dorp Heerlen zich in de eerste decennia van de 20ste eeuw tot een stad had ontwikkeld, zo langzamerhand mistroostig gingen de zeventiger en tachtiger jaren voorbij.

Niet dat er niets te doen was of positieve dingen gebeurden, maar het bloeiende uit de eerste helft van de 20ste eeuw was zo ongeveer voorbij en sloeg om in een aantal wezenlijk negatieve ontwikkelingen waarvan de opkomst van drugsoverlast - zowel in het centrum als ook in onze wijk - de meest voor de hand liggende is om te noemen.

We starten deze periode met de bouw van de stads-

schouwburg, later het Parkstad Limburg Theater, en tegenwoordig genoemd 'Theater Heerlen'. Een ontwerp van Frits Peutz, en in de centrumvisie van de gemeente opgenomen als onderdeel van de zogenaamde Peutz-driehoek (samen met het Royal Theater en het Glaspaleis).

In december 1965 vernamen duizenden mijnwerkers van toenmalig minister van Economische Zaken Joop den Uyl dat de steenkoolmijnen moesten sluiten. De identiteit van Heerlen en de regio kreeg een slag te verduren, zeker toen midden jaren '70 de laatste kolen uit de Oranje Nassau I-mijn werden opgehaald en uiteindelijk de skyline veranderde door het afbreken van de beeldbepalende schoorstenen Lange Jan en Lange Lies. Onder andere het mijnmonument aan de voorkant van het stadhuis, dat overigens in hetzelfde jaar (1976) is geplaatst als de schoorstenen werden vernietigd, herinnert ons nog aan die periode (even los van alle herinneringen en natuurlijk het Nederlands Mijnmuseum).

Voormalige mijnbergen zijn hierna afgegraven en omgevormd tot groene woonwijken ('van zwart naar groen'). De wijken Rennemig (Heerlerheide) en Zeswegen zijn hier goede voorbeelden van. Een andere grote stadsontwikkeling op het gebied van wonen is de realisatie van de Schunckflats aan de Heerlerbaan (1975).

In 1982 vindt er een overigens een grote herindeling plaats, waardoor de voormalige gemeente Hoensbroek sindsdien tot het grondgebied van de gemeente Heerlen behoort. Heerlen kreeg er ineens zo'n 20.000 inwoners bij.

Het straatbeeld en de voorzieningen- en stedenbouwkundige structuur, en dus ook de identiteit van Heerlen heeft in de voornoemde periode grote veranderingen ondergaan. Enkele sprekende voorbeelden uit de periode 1961 - 1990 zijn:

- de bouw van sporthal Kaldeborn in 1971;
- de bouw van het huidige Atrium-ziekenhuis;
- het al genoemde ABP-gebouw, dat net als het CBS kon worden gezien als een 'compensatie' of 'vervangende werkgelegenheid' voor de sluiting van de mijnen;
- de aanleg van de A76 (Antwerpseweg) in het begin van de jaren zeventig;
- het voetgangervriendelijk maken van de Saroleastraat en andere delen van het centrum eind jaren zeventig;
- de sloop van het oude treinstation in 1985 en de oplevering van een nieuw station een jaar later (dat anno 2013 overigens weer is afgebroken en plaats zal maken voor het Maankwartier);
- de dependance van het Arcus College aan de Willemstraat in 1986 (waar binnenkort geen onder-